

Avelsarbete med highland cattle ur ett trevlighetsperspektiv

Vi är många som tycker att highlandboskapen helt enkelt är de vackraste nötkreatur som finns ! Skönhet kan man ju beundra på avstånd men den får ju en helt annan dimension när kon/tjuren kan borstas och klias på. Förutom de rent hygieniska fördelarna med att kunna rykta bort tovor, klippa nersmutsade svansar och lätt kunna assistera vid kalvning, är det en upplevelse att komma djuret riktigt nära och uppleva att det känner sig helt tryggt med sin husbonde.

Vad har nu detta med avelsarbete att göra ?? En hel del ! Visserligen blir djur "som man behandlar dom" men bara till en viss del, de genetiska anlagen betyder väldigt mycket. En kossa som är lite nervöst lagd får sällan (aldrig) en lugn och trevlig avkomma. Det beror ju både på genetik och att kalven anammar sin mammas beteende.

Vill man på sikt förbättra tillgängligheten hos djuren i besättningen är det billigaste sättet att ställa höga krav vad gäller egenskaperna hos tjuren som används i besättningen. Tjuren skall, förutom att vara exteriört korrekt, också vara lugn och stresstålig. Hur skall man nu som presumtiv tjurköpare kunna avgöra detta ? Här en liten manual. De flesta djur är ju någotsånär trygga när dom går i sin invanda flock. Om flocken flyttar sig längst bort i hagen när någon obekant person närmar sig stängslet, är det troligen inte bland dom djuren avelstjuren skall rekryteras !!

När du som köpare hittar en intressant individ som uppfyller dina önskemål vad gäller exteriör, färg osv försök då att få se föräldrarna och bilda dej en uppfattning om hur de betar sig. Om även detta utfaller till belåtenhet är det dags för det riktiga provet ! Be säljaren att han skiljer ifrån tjuren från den flock den går i och ställer i en mindre fålla tillsammans med 2-3 andra djur som ingått i flocken. Det kan gärna finnas lite hö eller ensilage i fållan. laktta fållan på lite avstånd (man bör inte hänga precis på grinden) den tilltänkta avelstjuren skall inte visa några stressbeteenden genom att försöka "klättra på väggarna" stånga och driva runt de övriga djuren utan inge ett lugn och alltså inte vara "initiativtagare" till något bråk i fållan !

Om allt detta utfaller till belåtenhet och inga "ursäkter" är i detta fall godtagbara, är det bara att gratulera till köpet av ett djur som kommer att ge glädje och trevnad under lång tid framåt, när avkommorna skall levereras till slakt, när veterinär behöver tillkallas och framförallt i det dagliga umgänget med de vackraste nötkreatur som finns !